

Briselē, 2022. gada 24. novembrī
(OR. en)

14862/22

Starpiestāžu lieta:
2022/0155(COD)

LIMITE

JAI 1481
ENFOPOL 567
CRIMORG 161
IXIM 264
DATAPROTECT 319
CYBER 371
COPEN 393
FREMP 241
TELECOM 467
COMPET 910
MI 836
CONSOM 299
DIGIT 210
CODEC 1765

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Iepr. dok. Nr.:	14143/22
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 209 final
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko paredz noteikumus seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai – Progresā ziņojums

I. IEVADS

1. Komisija 2022. gada 11. maijā pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko paredz noteikumus seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai ¹. Priekšlikumam bija pievienots ietekmes novērtējums un paziņojums ².

¹ Dok. 9068/22.

² Dok. 9068/22 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3; Dok. 9071/22.

2. Priekšlikuma, kura pamatā ir LESD 114. pants, mērķis ir efektīvi novērst to, ka tiešsaistes pakalpojumi tiek izmantoti seksuālas vardarbības pret bērniem tiešsaistē nolūkos. Tam ir divi galvenie pamatelementi. Pirmkārt, attiecīgajiem tiešsaistes pakalpojumu sniedzējiem, piemēram, mitināšanas pakalpojumu un starppersonu sakaru pakalpojumu sniedzējiem, būtu pienākums atklāt, izņemt vai bloķēt zināmu un jaunu tiešsaistes materiālu, kurā ietverta seksuāla vardarbība pret bērniem, un ziņot par to, kā arī atklāt uzmākšanos bērniem ("grooming") un ziņot par to. Otrkārt, ierosinātās regulas īstenošanai tiktu izveidota jauna decentralizēta ES aģentūra ("ES centrs") kopā ar valstu koordinējošo iestāžu un kompetento iestāžu tīklu. Kā minēts priekšlikuma paskaidrojuma rakstā, priekšlikumā ietvertie pasākumi ietekmētu tiešsaistes pakalpojumu lietotāju pamattiesību izmantošanu.
3. Eiropas Parlamentā vadošā atbildīgā komiteja sarunās par priekšlikumu ir Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja (*LIBE*). 2022. gada oktobrī tā par referentu iecēla EP deputātu *Javier Zarzalejos* kungu (*PPE*, ES). Tikmēr EP koordinatori nolēma pieprasīt, lai Eiropas Parlamenta Izpētes dienests sagatavo ietekmes novērtējumu, kas aptver plašu jautājumu loku saistībā ar pamattiesību un proporcionalitātes jautājumiem. *LIBE* komiteja vēl nav pieņēmusi ziņojumu.
4. Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK) un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU) 2022. gada jūlijā pieņēma kopīgo atzinumu Nr. 4/2022. Atzīstot, ka seksuāla vardarbība pret bērniem ir īpaši smags un šausminošs noziegums un ka tā apkarošanas mērķis ir Savienības atzīts vispārējo interešu mērķis, EDAK un EDAU uzsver, ka jebkādiem pamattiesību ierobežojumiem ir jāatbilst Eiropas Savienības Pamattiesību hartas prasībām. Tie uzskata, ka priekšlikums rada nopietnas bažas par iejaukšanās un ierobežojumu samērīgumu attiecībā uz pamattiesībām uz privātumu un personas datu aizsardzību.
5. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atzinumu par minēto priekšlikumu sniedza 2022. gada septembrī. Komiteja atbalstīja priekšlikuma principu un aicināja tekstu uzlabot un precizēt, lai saglabātu korespondences slepenību un privātuma ievērošanu.

II. DARBS PADOMĒ

6. Padomē priekšlikumu izskatīja Tiesībaizsardzības jautājumu darba grupa (policija) – *LEWP* (policija). *LEWP* priekšlikumu apsprieda 2022. gada 5. un 20. jūlija, 6. un 22. septembra, 5. un 19. oktobra un 3. un 24. novembra sanāksmēs. Minētajās *LEWP* sanāksmēs tika izskatīts viss priekšlikums. Prezidentvalsts iesniedza vairākus pārskatītus tekstus I līdz III nodaļai, kur aplūkoti šādi jautājumi: priekšmets un darbības joma, definīcijas, tiešsaistes pakalpojumu sniedzēju pienākumi un uzraudzība, izpilde un sadarbība.
7. Neformālajā iekšlietu ministru sanāksmē un neformālajā *COSI* sanāksmē 2022. gada jūlijā Prāgā prezidentvalsts panāca vispārēju politisku atbalstu priekšlikumam, kamēr notiek tehniskā izskatīšana darba grupas līmenī. Prezidentvalsts uzsvēra, ka priekšlikums ir tehnoloģiski neitrāls un nākotnes prasībām atbilstošs un ka ir jārod līdzsvars starp bērnu aizsardzību, no vienas puses, un tiešsaistes pakalpojumu lietotāju privātuma un citu pamattiesību aizsardzību, no otras puses.
8. Prezidentvalsts iepazīstināja ar būtiskām konceptuālām izmaiņām attiecībā uz atsevišķu veidu rīkojumu izdošanu – atklāšanas rīkojumiem un materiālu, kuros ietverta seksuāla vardarbība pret bērniem, izņemšanas un bloķēšanas rīkojumiem. Tika ieviests arī jauns rīkojuma veids, proti, rīkojums par svītrošanu no saraksta. Rīkojumus par izņemšanu, bloķēšanu un svītrošanu no jauna izdotu dalībvalstu kompetentās iestādes. Atklāšanas rīkojumi būtu vienīgie rīkojumi, ko izdod dalībvalsts tiesu iestādes vai citas neatkarīgas administratīvas iestādes, jo šāda veida rīkojumi ir visjutīgākie attiecībā uz iejaukšanos attiecīgo tiešsaistes pakalpojumu lietotāju pamattiesībās. Saskaņā ar Komisijas priekšlikumu visu kategoriju rīkojumus izdotu tiesu iestāde vai cita neatkarīga administratīva iestāde. Lielākas elastības labad šīs pilnvaras ir uzticētas kompetentajām iestādēm attiecībā uz izņemšanas, bloķēšanas un svītrošanas rīkojumiem. Kamēr nav atceltas izpētes atrunas, šķiet, ka lielākā daļa dalībvalstu varētu atbalstīt šīs izmaiņas, jo tas ļautu tām saglabāt esošās sistēmas un struktūras seksuālas vardarbības pret bērniem apkarošanai.

9. Pēc prezidentvalsts lūguma Komisija sagatavoja divus dokumentus, kas palīdz kļiedēt neskaidrības un sniedz atbildes uz dalībvalstu uzdotajiem jautājumiem. Vienā dokumentā ³ ir iekļauta seksuālas vardarbības pret bērniem atklāšanas procesa shēma un attiecīgo tiesību aktu (seksuāla vardarbība pret bērniem, Digitālo pakalpojumu akts, terorisma saturs tiešsaistē, VDAR un Pagaidu regula) salīdzinošā analīze. Bet otrajā ⁴ – izklāstītas attiecības starp jauno ES centru, koordinējošajām iestādēm un Eiropolu.
10. Prezidentvalsts arī organizēja divus darbseminārus, kuros piedalījās Komisija un galvaspilsētu eksperti, kas balstījās uz diskusiju dokumentiem un dalībvalstu jautājumiem un lūgumiem sniegt precizējumus. Pirmais seminārs notika 29. septembrī, un tas bija veltīts tehnoloģijām, ko izmanto, lai atklātu zināmus un jaunus materiālus, kuros ietverta seksuāla vardarbība pret bērniem, un uzmākšanos, savukārt otrajā seminārā, kas notika 16. novembrī, tika aplūkoti vecuma pārbaudes instrumenti. Abi semināri dalībvalstīm deva iespēju padziļināti pievērsties priekšlikumā aplūkotajiem tematiem, vienlaikus nodrošinot tiešu mijiedarbību starp galvaspilsētu ekspertiem un ekspertiem tehnisko jautājumu jomā. Dalībvalstis augstu novērtēja seminārus un izteica atzinību par to, ka tajos sniegti ļoti nepieciešamie skaidrojumi par to, kā daži ierosinātie noteikumi varētu darboties praksē, un apstiprināta priekšlikuma iespējamība no tehnoloģiju viedokļa. Pateicoties šiem darbsemināriem, šķiet, ka apkarot seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē ir iespējams. Pastāv tehnoloģijas, kas paredzētas, lai atklātu zināmu un nezināmu materiālu, kurā ietverta seksuāla vardarbība pret bērniem. Kas attiecas uz uzmākšanos, tas ir sarežģītāk, taču tehnoloģijas pastāv, un tās nemitīgi attīstās. Pastāv arī tehniski risinājumi, kas paredzēti, lai atklātu seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē pilnīgas (*end-to-end*) šifrēšanas sistēmās, piemēram, satura atklāšana lietotāja pusē pirms faktiskās šifrēšanas. Otrajā seminārā par vecuma pārbaudes instrumentiem tika parādītas dažādas metodes, ko privātie uzņēmumi izmanto, lai noteiktu tiešsaistes pakalpojumu lietotāju vecumu, kā arī jaunas tehnoloģijas, kas tiek izstrādātas.

---

³ Dok. WK 10409/2022.

⁴ Dok. WK 13981/2022.

11. Vēl viens atbalsta pasākums, ko prezidentvalsts noorganizēja sadarbībā ar EP un Komisiju, bija Čehijas dokumentālās filmas "*Caught in the Net*" demonstrēšana; pirms filmas notika paneldiskusija par uzmākšanos bērniem, kurā piedalījās prezidentvalsts pārstāvji un filmas producents. Atklāšanas runu teica EP deputāte *Hilde Vautmans (Renew/BE)*. Prezidentvalsts arī pārstāvēja Padomi vairākās konferencēs, kas tika rīkotas ar mērķi apkarot seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē, piemēram, 2022. gada konferencē par bērnu drošību tiešsaistē un augsta līmeņa pasākumā "*Kā mēs varam izmantot tehnoloģijas, lai nodrošinātu bērnu drošību tiešsaistē?*" Eiropas Parlamenta pirmās "Tehnoloģiju izpratnes sekmēšanas nedēļas" ietvaros.
12. Lai gan Tiesībaizsardzības jautājumu darba grupā joprojām notiek diskusijas par priekšlikumu, jau tagad ir apzināti vairāki svarīgi jautājumi, par kuriem nākotnē būs nepieciešamas detalizētākas diskusijas:

I nodaļa / Vispārīgi noteikumi – priekšmets, darbības joma un definīcijas

Vairāki priekšlikumā lietotie termini ir definēti atšķirīgi no tiem, kas lietoti saistītos ES tiesību aktos, piemēram, Digitālo pakalpojumu aktā vai Regulā par to, kā novērst teroristiska satura izplatīšanu tiešsaistē. Tādēļ dažas no šīm definīcijām bija nepieciešams saskaņot, lai nodrošinātu konsekveni un juridisko noteiktību starp atsevišķiem tiesību aktiem. Šajā sakarā Komisija precizēja, ka priekšlikums darbojas kā Digitālo pakalpojumu akta *lex specialis*.

Turklāt var būt nepieciešams definēt dažus citus terminus, lai atvieglotu ierosināto noteikumu vienotu interpretāciju.

Notika svarīga diskusija par "lietotāja-bērna" definīciju, kas ir saistīta ar noziedzīgo nodarījumu – uzmākšanos saskaņā ar Direktīvu 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu. Tā kā Komisija pašlaik pārskata šo direktīvu, tas, kā direktīvā tiek definēts dzimumpilngadības vecums, būs jāņem vērā, definējot jēdzienu "lietotājs-bērns" ierosinātajā regulā.

Vēl viena svarīga izmaiņa šajā pirmajā nodaļā bija "tiešsaistes meklētājprogrammu" definīcijas iekļaušana pēc tam, kad saskaņā ar II nodaļu tika pievienoti svītrosanas pienākumi.

II nodaļa / Attiecīgo informācijas sabiedrības pakalpojumu sniedzēju pienākumi novērst un apkarot seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē

Izdodot individuālus rīkojumus tiešsaistes pakalpojumu sniedzējiem, būtu rūpīgi jāapsver nepieciešamība aizsargāt bērnus un tiešsaistes pakalpojumu lietotāju privātumu un citas pamattiesības. Tāpat ir jāpatur prātā tiesībaizsardzības iestāžu darbs.

Prezidentvalsts ierosināja vienkāršot teksta uzbūvi, lai tiesu iestādes vai citas neatkarīgas administratīvas iestādes izdotu tikai atklāšanas rīkojumus, savukārt kompetentās iestādes būtu pilnvarotas izdot izņemšanas, bloķēšanas un svītrosanas rīkojumus.

Dalībvalstis kopumā atzinīgi novērtēja šo izmaiņu attiecībā uz izņemšanas un bloķēšanas rīkojumu izdošanu un to, ka ir pievienoti svītrosanas rīkojumi. Tomēr par šiem jautājumiem ir vajadzīgas turpmākas diskusijas tehniskā līmenī, jo vairākām dalībvalstīm joprojām ir nopietnas bažas par to, kā tas ietekmē tiesību uz privātumu un citu pamattiesību aizsardzību. Vairākas dalībvalstis ir uzsvērušas arī atklāšanas rīkojumu izdošanas procedūras sarežģītību un ilgumu.

Tiesībaizsardzības jautājumu darba grupas 19. oktobra sanāksmē Padomes Juridiskais dienests norādīja, ka tas sniegs rakstisku atzinumu par atklāšanas rīkojumu samērīgumu.

III nodaļa / Uzraudzība, izpilde un sadarbība – Koordinējošās iestādes seksuālas vardarbības pret bērniem jautājumos

Prezidentvalsts par šo nodaļu iesniedza divus kompromisa tekstu kopumus, kuros galvenā uzmanība tika pievērsta tam, lai koordinējošās iestādes ievērotu prasības par neatkarību. Vairākas dalībvalstis iesniedza izpētes atrunu par šo nodaļu, ņemot vērā šo noteikumu iespējamo būtisko ietekmi uz esošajām valsts struktūrām. Viņi atzina, ka kompromisa teksti ir solis pareizajā virzienā, jo tie dalībvalstīm nodrošina lielāku elastību.

Dalībvalstis uzskatīja, ka ir īpaši sarežģīti nekavējoties izstrādāt efektīvus risinājumus koordinējošu iestāžu izveidei saskaņā ar Terorisma saturs tiešsaistē regulu, Digitālo pakalpojumu aktu un šo priekšlikumu, vienlaikus ievērojot šajos tiesību aktos paredzētās prasības.

Plaši tika apspriests jautājums par to, kā koordinējošās iestādes pēc tiesu iestāžu vai citu neatkarīgu iestāžu rūpīgas izvērtēšanas identificē seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē un ziņas par to iesniedz ES centram, jo vairākas dalībvalstis norādīja uz kavēšanās risku un resursu un ekspertīzes trūkumu.

IV nodaļa / ES centrs seksuālas vardarbības pret bērniem novēršanai un apkarošanai un sadarbība ar Eiropolu

Kā norādīts iepriekš, Komisija ierosināja izveidot jaunu ES aģentūru, kas, ņemot vērā vajadzību pēc ciešas sadarbības ar Eiropolu, atrastos Hāgā. ES centrs un Eiropols varētu kopīgi segt dažus administratīvos izdevumus, piemēram, attiecībā uz cilvēkresursiem, grāmatvedību un IT aprīkojumu. Saskaņā ar Komisijas iesniegto priekšlikumu netiktu skarti Eiropola galvenie uzdevumi un kompetences saistībā ar seksuālas vardarbības pret bērniem apkarošanu.

Tika iesniegtas vispārējas izpētes atrunas par visu nodaļu un daļējas izpētes atrunas – attiecībā uz ES centra atrašanās vietu. Visbiežākie jautājumi un jautājumi, ko dalībvalstis izvirzīja saistībā ar IV nodaļu, attiecās uz budžetu, dublēšanās risku ar Eiropola uzdevumiem, konkurences risku starp Eiropolu un ES centru par ekspertiem, kuri strādā ar seksuālas vardarbības pret bērniem jautājumiem, uzticības līniju lomas saistībā ar seksuālas vardarbības pret bērniem ziņojumiem neatzīšanu, datu aizsardzības jautājumiem saistībā ar seksuālas vardarbības pret bērniem ziņojumu apstrādi ES centrā, ES centra īstenoto ziņošanas procesu Eiropolam un tiesībaizsardzības iestādēm par seksuālu vardarbību pret bērniem tiešsaistē, ES centra ziņojumu datubāzes izveidi, kā arī seksuālas vardarbības pret bērniem tiešsaistē rādītāju datubāzu izveidi.

V nodaļa / Datu vākšana un ziņošana par pārredzamību

Delegācijām bija nopietnas bažas par noteikumiem par datu vākšanu un ziņošanu, kurus tās uzskatīja par pārāk apgrūtināšiem tiesībsardzības iestādēm. Viņi norādīja, ka būs nepieciešamas turpmākas diskusijas par to, vai ES centram būtu jāsaņem dati par notiekošajiem kriminālprocesiem. Dalībvalstis ir norādījušas, ka ir jāaizsargā personas dati un jāierobežo informācijas, kura tiek ievākta un ar kuru dalās, apjoms.

VI nodaļa / Nobeiguma noteikumi

Vairākas delegācijas lūdza noteikt vēlāku regulas piemērošanas datumu un vēlākā posmā atcelt Pagaidu regulu (ES) 2021/1232, lai izvairītos no pārtraukuma starp atklāšanu, kas pamatojas uz Pagaidu regulu, un ierosināto regulu. Ideālā gadījumā abām regulām kādu laiku būtu jāpaliek spēkā vienlaikus, lai izvairītos no šāda pārtraukuma.

III. NOBEIGUMS

13. Prezidentvalsts ir apņēmusies cieši sadarboties ar nākamo prezidentvalsti, lai atvieglinātu diskusiju turpināšanu Tiesībsardzības jautājumu darba grupā un lai nodrošinātu raitu progresu par šo dosjē Padomē.
14. Ņemot vērā minēto, Pastāvīgo pārstāvju komiteja un Padome tiek aicinātas pieņemt zināšanai progresu, kas gūts ierosinātās regulas izskatīšanā.